

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет гуманітарної та економічної освіти

Кафедра педагогіки вищої школи

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ
УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

педагогіка вищої школи

(назва програми)

мова навчання

українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробники:

Фатальчук С.Д. – доцент кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент.

Гарань Н.С. – доцент кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент.

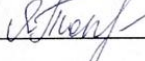
Рецензенти:

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри практичної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

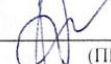
Пшеничний М.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і методики технологічної та професійної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПІБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності _____

Керівник групи забезпечення С. А. Саяпіна
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р.

протокол № 1

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	1-й	1-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 3 самостійної роботи здобувача – 9	8 год.	6 год.
	Практичні	
	20 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	92 год.	108 год.
	Вид контролю: іспит	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку університетської освіти» є сформувати у здобувачів знання особливостей історичної еволюції університетської освіти в світі та Україні, її концептуальних основ та сучасних інтеграційних процесів.

2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання, результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку університетської освіти»

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 14. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 16. Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності.</p> <p>СК 1. Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.</p>	<p>ПРН 1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.</p> <p>ПРН 6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.</p> <p>ПРН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати,</p>	<p>Словесні методи – лекція, бесіда, розповідь, пояснення, диспут;</p> <p>практичні методи – парктична робота (обробка довідкової інформації), самостійна робота (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами);</p> <p>інноваційні методи – використання мультимедійних презентацій у програмі Power Point), робота в Moodle.</p>	<p>Усне опитування, спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, оцінювання самостійної роботи (виступ-презентація, огляд фахової літератури, реферування наукової літератури, доповідь), іспит.</p>

<p>СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.</p> <p>СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.</p>	<p>систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.</p>		
---	---	--	--

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	зокрема				Усього	зокрема			
		л.	пр.	лаб.	с.р.		л.	пр.	лаб.	с.р.
Тема 1. Особливості еволюції освітніх систем вищої зарубіжної школи.	12	2	2		8	10	-	-		10
Тема 2. Витоки становлення університетської освіти в Україні.	22	2	4		16	22	2	2		18
Тема 3. Сучасні принципи побудови та завдання вищої освіти в розвинених країнах.	32	2	6		24	34	2	2		30
Тема 4. Організація і тенденції розвитку університетської освіти в Україні.	54	2	8		44	54	2	2		50
Усього годин	120	8	20		92	120	6	6		108

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заоч.
1	Особливості еволюції освітніх систем вищої зарубіжної школи.	2	-
2	Витоки становлення університетської освіти в Україні.	2	2
3	Сучасні принципи побудови та завдання вищої освіти в розвинених країнах.	2	2
4	Організація і тенденції розвитку університетської освіти в Україні.	2	2
	Разом	8	6

4.2. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заоч.
1	Вища університетська освіта в країнах Європи: традиції та основні етапи розвитку	2	-
2	Основні етапи розвитку вищої освіти в Україні.	2	-
3	Історія та традиції ДВНЗ «ДДПУ»	2	-
4	Глобальні проблеми університетської освіти	2	2
5	Базові елементи європейської кредитно-трансферної системи ЄКТС	2	-
6.	Напрями державної освітньої політики в розвитку університетської освіти в Україні.	2	2
7	Нормативно-правова база в сфері вищої освіти України: характеристика основних документів.	2	-
8	Принципи, форми та методи побудови кредитної системи організації навчального процесу в ЗВО України.	2	-
9	Участь студентів у науково-дослідній роботі ЗВО	2	-
10	Оформлення заявки для програми кредитної мобільності Еразмус +.	2	2
Разом		20	6

4.4. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заоч.
1	Предумови становлення та розвитку університетської освіти в світі.	8	10
2	Вищої освіти в Україні традиції та етапи розвитку.	8	10
3	Історичні віхи ДВНЗ «ДДПУ»	8	10
4	Актуальні проблеми університетської освіти	8	10
5	Системи вищої освіти у країнах Європи і Америки.	8	10
6.	Основні напрями державної освітньої політики в модернізації університетської освіти в Україні.	8	10
7	Характеристика основних нормативно-правових документів в сфері вищої освіти України.	8	10
8	Впровадження кредитної системи організації навчального процесу в ЗВО України.	10	10
9	Міжнародна співпраця ЗВО з академічної мобільності здобувачів і науково-педагогічних працівників.	8	10
10	Програми кредитної мобільності Еразмус +.	18	18
Разом		92	108

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Діагностичний розділ визначає диференційований та об'єктивний облік результатів навчальної діяльності здобувачів і включає в себе ряд підрозділів (блоків):

- контроль засвоєння теоретичних знань (опитування на практичних заняттях);
- контроль самостійної роботи здобувачів (підготовка й захист ІНДЗ, розробка презентацій, доповіді тощо);
- складання іспиту (включає 2 теоретичні питання та 1 тестове завдання).

Питання до іспиту

1. Розкрийте поняття «освіта», «вища освіта», «система освіти».
2. Університетська освіта, як освітньо-виховна системи.
3. Назвіть хто може брати участь у проектах Erasmus+?
4. Поясніть наукові засади формування змісту вищої освіти в Україні.
5. Розкрийте, що входить у систему забезпечення якості вищої освіти відповідно до ЗУ «Про вищу освіту»?
6. Визначте основні напрями розвитку та реформування вищої освіти в Україні.
7. Що таке Болонський процес? Яка мета та головні завдання Болонського процесу.
8. Назвіть країни-учасників Болонського процесу.
9. Визначте основні завдання входження України в європейський освітній простір.
10. Зробіть порівняльний аналіз систем вищої освіти країн Європи (на вибір) і України.
11. Визначте основні завдання, принципи та етапи формування Європейського простору вищої освіти.
12. Конференція вищих навчальних закладів і освітніх організацій в місті Саламанка (дати аналіз).

13. Поясніть роль інформаційних технологій в освітньому процесі (розкрийте нові освітні технології).
14. Які перспективи розвитку вищої освіти після Болонського процесу?
15. Назвіть основні проблеми реформування вищої освіти України в контексті Болонського процесу.
16. Розкрийте суть і значення кредитно-модульної системи організації навчання.
17. Додаток до диплома як засіб забезпечення можливості працевлаштування.
18. Розкрийте поняття "Європейська система трансферу кредитів" (ECTS), поясніть її суть і значення.
19. Поясніть актуальність якості підготовки фахівців у вищій школі з урахуванням кредитно-модульної системи організації навчання.
20. Розкрийте особливості модульної побудови робочих навчальних програм.
21. Які існують проблеми забезпечення якості фахівців у вищій школі України.
22. Поясніть особливості впровадження нових інформаційних технологій у контексті Болонського процесу.
23. Визначте основні шляхи і механізми модернізації вищої освіти в Україні.
24. Проаналізуйте основні документи щодо співробітництва України та Євросоюзу.
25. Які основні принципи побудови систем вищої освіти Англії, Італії, Іспанії, Німеччини, Франції (за вибором) ви знаєте?
26. Назвіть основні вимоги Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи (ECTS).
27. Поясніть роль освіти в розвитку партнерства України з іншими державами.
28. Які особливості модульної побудови робочих навчальних програм?
29. Розкрийте проблеми забезпечення якості фахівців у вищій школі України.
30. Поясніть технологію оцінювання за кредитно-модульною системою навчання.
31. Яке співвідношення шкали оцінювання ECTS із національною системою оцінювання в Україні?
32. Визначте мету та завдання сучасної вищої освіти.
33. Охарактеризуйте міжнародні програми співпраці університетського освітнього простору України з освітніми закладами зарубіжних країн.
34. Проаналізуйте етапи становлення і розвитку класичних університетів західної Європи.
35. Проаналізуйте етапи становлення і розвитку університетів у США.
36. Охарактеризуйте основні принципи вищої освіти в Україні.
37. Проаналізуйте етапи становлення в Україні класичної університетської освіти.
38. Охарактеризуйте програми співпраці університетського освітнього простору України з освітніми закладами зарубіжних країн (Еразмус).
39. Розкрийте передумови становлення вищої освіти в Україні.
40. Розкрийте структуру системи вищої освіти в Україні.

41. Перелічіть інноваційні педагогічні технології підготовки фахівців у розвинених країнах світу.
42. Дайте характеристику новим інформаційним технологіям (комп'ютерним) та технології дистанційного навчання.
43. Розкрийте принципи організації університетської освіти.
44. Назвіть основні документи, що визначають зміст освіти в ЗВО України.
46. Які типи закладів вищої освіти функціонують в Україні?

7. Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник Київ: ЦНЛ, 2018. 384 с.
3. Лопушняк Г.С., Рибчанська Х.В. Вища освіта України: державне регулювання та перспективи розвитку: монографія. Львів: Ліга Прес», 2018. 283 с.
4. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку університетської освіти» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки денної та заочної форми навчання / Уклад.: Н. С. Гарань, С. Д. Фатальчук. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 94 с.
5. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навч. – метод. посібн. Івано-Франківськ, 2017. 166 с.

Допоміжна

1. Державне управління виховним процесом в закладах вищої освіти України: монографія / В.П. Садковий та ін. Хакків, 2019. 352 с.
2. Педагогіка вищої школи: підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С. Г. Немченко та ін. Бердянськ : БДПУ, 2020. 517 с.
3. Рибчанська Х. В. Принципи державного регулювання вищої освіти в Україні. *Соціально-трудова відносина: теорія та практика*. 2017. № 2. С. 329–337
4. Технології дистанційного професійного навчання: метод. посіб. / О. В. Базелюк та ін. Житомир: «Полісся», 2018.160 с.
5. Шведун В.О. Особливості впровадження дистанційної освіти у закладах вищої освіти і бізнесі. *Проблеми сучасної освіти: збірник науково-методичних праць*. Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, Вип. 8. У 2 ч.: Ч. 2. 2017. С.

119–122.

6. Шевчук А. С. Формування компетентності викладача у царині дистанційного навчання та створення електронного навчального курсу. *Наук. вісник Ізмаїльського держ. гуманіт. унів-ту: зб. наук. праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ. 2018. Вип. 39. С. 111-117.

8. Інформаційні ресурси

1. Горлівський інститут іноземних мов державного вищого навчального закладу Донбаський державний педагогічний університет. URL: <https://www.education.ua/ua/universities/164/> (дата звернення 20.01.2020).

2. Донбаський державний педагогічний університет URL: <http://www.slavdpu.dn.ua/index.php/nauk/rating> (дата звернення 20.01.2020).

3. Етичний кодекс ученого України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09> 2. (дата звернення: 18.06.2020).

4. Закон України «Про вищу освіту» від 09.08.2019 № 1556-VII. Підстава - 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> 4. (дата звернення: 17.07.2020).

5. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/> (дата звернення: 12.06.2020).

6. Національний Темпус-офіс в Україні: веб-сайт. URL: <http://tempus.org.ua/uk/vyshhaosvita-ta-bolonskyi-proces.html> (дата звернення: 6.06.2020).

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс „Світовий досвіт та сучасні тенденції розвитку університетської освіти” (<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1626>)